

Titel på panelet: **“Kategoria: anklagens retorik i konflikter om ret og uret”**

Anklagende retorik eller *kategoria* – beskyldninger, klager, kritik – optager stadig mere plads og opmærksomhed i offentlige meningsudvekslinger. Allerede hos Aristoteles og Quintilian stod det klart, at forsvarstaler (*apologia*) ikke opstår ud af ingenting, og at de følgelig må forstås som reaktion på og i relation til *kategorias* anklager. Trods disse tidlige indsigter har den omfattende moderne forskning i konflikt- og krisekommunikation primært koncentreret sig om forsvarstaler og undskyldninger, ja nogen taler sågar om vores tid som *the age of apologies* (Brooks 1999; Gibney et al. 2009). Det har efterladt de apologetiske genrers forudsætning – anklagen – underbelyst (blandt undtagelserne er Ryan 1982; Benoit & Dorries 1996; Legge et al. 2012). Dette panel undersøger eksempler på *kategoria*, og samlet set er det målet at begynde en gentænkning af den anklagende retoriks former og funktioner.

Lisa Storm Villadsen: **”Kategoria for døve øren og udholdenhedens retorik”**

“Godhavnsdrene” – en gruppe danskere der som børn var anbragt på børnehjemmet Godhavn – har som voksne i mere end 10 år søgt en undskyldning fra den danske stat for den vanrøgt og misbrug de var ofre for på børnehjemmet. Oplægget sporer gruppens retoriske strategier i samspil med andre indlæg der også har søgt at skabe offentligt kendskab til sagen på tværs af genrer så forskellige som historiske rapporter, interviews, motorcykeldemonstrationer, tv-udsendelser, ministerhenvendelser, folketingshøringer og retssager. Formålet er at karakterisere gruppens og dens støtters kategoria-strategier og undersøge hvordan myndighedernes respons har påvirket dem, samt konsekvenserne for offentlighedens forståelse af gruppen, staten og mulighederne for retorisk medborgerskab.

Elisabeth Hoff-Clausen: **”Kvalme’: Affekt og den indskrevne anklager i essayets form”**

I november 2018 bragte Weekendavisen et kontroversielt essay, hvor en tidligere elev på *Forfatterskolen* i København, Peter Højrup, fortalte om sine oplevelser i 1990’erne med tilnærmelser og ”magtmisbrug, ydmygelser og psykisk terror” fra den tidligere rektor – forfatteren Niels Frank (”Kvalme”, WA 9/11 2018). Oplægget ser nærmere på Højrup uformelle anklage i essayets form, som vakte stor opmærksomhed efter andre *metoo*-relaterede sager i dansk og udenlandsk kulturliv. Jeg diskuterer, hvordan Højrup konstruerede sin anklage som relevant og *retfærdig*, ikke mindst ved kunstfærdigt at håndtere de ethopoetiske udfordringer knyttet til anklagerens taleposition og, i relation hertil, legitimerende at artikulere affekt og følelser. Oplægget reflekterer over de affektivt-emotionelle dimensioner af anklager, samt de retoriske handlemuligheder for både anklagede og potentielle anklagere, når *kategoria* antager utraditionelle former.

Stefan Iversen: **”To what end? Find me a motive!”: Om anklagende retoriks narrative struktur”**

Eksisterende forskning i *kategoria* tænker primært anklagende retorik som noget, der 1) beskylder en person for at have udført 2) en eller flere stødende handlinger og som 3) hænger snævert sammen med en undskyldning eller afvisning. Hos fx Ryan (1982) og Benoit (1996, 2017) rettes opmærksomheden mod de påståede hændelsers og den anklagedes karakter, ikke mod anklageren og selve anklagens formelle træk. Via en nærlæsning af Èmile Zolas paradigmatiskke ”J’Accuse!” sætter dette paper sig for at undersøge dels forholdet mellem anklager og anklage, dels aspekter af den anklagende retoriks formelle karakteristika. I centrum står anklagens relationer til narrative strukturer.

Rebekka Lykke Nørremark: **“Delbare anklager – anklageretorik på tværs af medieplatforme”**

I det aktuelle medielandskab fremstår anklageretorik ofte mere fragmenteret og dynamisk end tilfældet var for blot to årtier siden. Ved hjælp af bl.a. digitale sociale medier, deles, udvikles og evalueres anklager på tværs af platforme så vel som tidligere tiders skel mellem privat/offentlig, gruppe/individ, institutionel/vernakulær. Dette paper følger specifikke anklager på tværs af medieplatforme og undersøger, hvorvidt og på hvilken måde *kategoria* ændrer form og funktion, når anklagen “rejses” fra traditionelle massemedier ud på sociale medier som Facebook, Twitter og Reddit. Påstanden er, at anklageretorik på digitale sociale medier indbyder til medborgerskab samt tilbyder konkrete lettilgængelige handlemuligheder.